

Söderköpings kommun

DROGPOLITISKT PROGRAM FÖR SÖDERKÖPINGS KOMMUN

**Reviderat 2009 av Hälso- och Trygghetsrådet
Fastställt av Kommunfullmäktige 2009-10-21 § 137**

DROGPOLITISKT PROGRAM FÖR SÖDERKÖPINGS KOMMUN.....	3
SÖDERKÖPINGS VISION 2020-DET GODA LIVET	3
BAKGRUND	3
INLEDNING	3
SYFTE.....	3
ÖVERGRIPANDE ANSVAR FÖR DROGPOLITIKEN	4
SÖDERKÖPINGS SYNSÄTT PÅ DROGER	4
ÖVERGRIPANDE MÅL.....	5
HANDLINGSPLAN FÖR ATT UPPNÅ MÅLEN.....	5
GENOMFÖRANDE OCH UPPFÖLJNING AV MÅLEN	9
BILAGOR.....	9
1. DROGER: OLIKA TYPER AV PREPARAT.....	9
2. DROGPOLICY FÖR ANSTÄLLDA I SÖDERKÖPINGS KOMMUN.....	9
3. RÖKPOLICY	9
4. ALKOLÅS I KOMMUNENS LEASINGBILAR	9
5. AUDIT, FRÅGOR OM ALKOHOLVANOR.....	9
6. HÄLSO OCH FRISKVÅRDSPOLICY.....	9
7. BARN OCH UNGDOMSPROGRAM 2009-2011.....	9

Drogpolitiskt Program för Söderköpings kommun

Söderköpings vision 2020-Det goda livet

Vi erbjuder ett varierat och kvalitativt utbud när det gäller omsorg och skola, och bygger vidare på den tradition som finns i Söderköping av omvårdnad och omtanke om alla generationer.

Bakgrund

Socialnämnden har 2007-08-29 SN § 98 givit förvaltningen i uppdrag att revidera det alkoholpolitiska programmet med målsättning att fastställas av Kommunfullmäktige innan sommaren 2009. Det drogpolitiska programmet antas av kommunfullmäktige och blir därigenom ett kommunövergripande måldokument.

Programmet byter namn till drogpolitiskt program. Det drogpolitiska programmet ska vara vägledande och samordnande för alla myndigheter och förvaltningar i kommunen. Programmet ska också vara en inspirationskälla och stöd för att initiera och/eller utveckla eget drogförebyggande arbete.

Inledning

Detta drogpolitiska program anger den politiska viljeriktningen för Söderköpings kommuns preventionsarbete avseende tobak, alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande preparat. Programmet ska vara vägledande för nämnder, förvaltningar och styrelser i verksamhetsplanering och utvecklingsarbete. Programmets innehåll har arbetats fram av politiska företrädare och tjänstemän i Söderköpings kommun och grundar sig på kommunpolitiska målsättningar, och de nationella handlingsplanerna för alkohol och narkotika.

Syfte

Det drogförebyggande arbetet i Söderköpings kommun syftar till att ge befolkningen möjlighet till en god livskvalitet. Konsumtionen av droger skall begränsas för att minska riskerna för medicinska, psykiska och sociala skador. Detta ska ske genom såväl hälsofrämjande som förebyggande och behandlande insatser. Arbetet ska ha fokus på att både minska efterfrågan och begränsa tillgången/utbudet på tobak, alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande preparat.

Övergripande ansvar för drogpolitiken

Den svenska alkohollagstiftningen har till syfte att begränsa alkoholens skadeverkningar bl.a. genom att begränsa tillgängligheten.

I de nationella planerna betonas vikten av att kommunen utvecklar sitt arbete utifrån en klar och tydlig strategi som är fastställd av kommunfullmäktige. Det är viktigt att tydliggöra struktur och organisation för hur det drogpolitiska arbetet skall bedrivas samt att möjliggöra samverkan mellan olika myndigheter, offentliga verksamheter, frivilligorganisationer och kommuninnevånarna gällande drogpolitiska frågor. Alla som bor och vistas i Söderköping berörs av de drogpolitiska frågorna.

Det drogpolitiska programmet är vägledande för Söderköpings kommuns verksamheter och således för dess förtroendevalda och personal samt för utformningen av den service som kommunen ger. De effekter som programmet vill åstadkomma berör dock alla kommuninnevånare, föreningsliv, näringsliv och andra samhälleliga instanser.

Samverkan – en nyckel till framgång.

För att det drogförebyggande arbetet skall bli framgångsrikt måste det bedrivas över sektorsgränser och involvera så många arenor som möjligt.

Utifrån nämndernas ansvarsområden och verksamhetsinriktningar kommer åtagandena att skilja sig åt i omfattning. Det drogförebyggande arbetet är en kommunövergripande angelägenhet med gemensamt ansvar.

Söderköpings kommun skall stödja och samarbeta med organisationer, föreningar, arbetsgivare som i sin verksamhet bedriver information om drogers skadeverkningar.

Söderköpings synsätt på droger

Totalkonsumtionen av alla former av beroendeframkallande medel och därmed dess medicinska och sociala konsekvenser ska minska.

Allt icke medicinskt bruk av läkemedel, narkotika och dopningspreparat är ett missbruk som ska bekämpas.

Uppväxtåren, det vill säga till och med 18 års ålder, ska vara fri från tobak, alkohol, narkotika och andra beroendeframkallande medel.

Alkohol och narkotika ska inte förekomma i trafiken eller på arbetsplatsen. Graviditet och amningsperiod skall vara skonade från tobak och andra droger.

Föräldrar och andra vuxna skall vara goda förebilder. Personal och ledare som arbetar med barn och ungdom inom barnomsorg, skola och med olika föreningsaktiviteter skall förmedla faktakunskaper om drogernas negativa påverkan.

Övergripande mål

1. Kommunen skall verka för att arbeta med tidiga och förebyggande insatser
2. Tillhandahålla och stimulera till alkoholfria miljöer
3. Begränsa konsumtionen av droger
4. Motverka överkonsumtion och olaglig alkoholhantering
5. Andelen kommuninvånare med beroende- och missbruksproblematik ska minska

Handlingsplan för att uppnå målen

1. Kommunen ska verka för att arbeta med förebyggande och tidiga insatser				
Delmål	Strategi	Ansvarig	Samarbetspartner	Mätbara indikatorer
Kommuninvånarna ska informeras om kommunens drogförebyggande arbete och få kännedom om de skador som är förknippade med alkohol och droger	Via media föra ut information om aktuellt förebyggande arbete. Informationskampanjer Enkätundersökning Utveckla tobaks-, alkohol- och drogförebyggande information på kommunens hemsida	Info & kultur Samtliga berörda parter Berörd utförare utifrån uppdrag Samtliga berörda parter	Socialnämnden Barn- och Utbildningsnämnden Polisen Info & Kultur Info & Kultur	Antal tillfällen tobaks-, alkohol- och drogförebyggande information skett Antal kampanjer Antal besvarade enkäter Att tobaks-, alkohol- och drogförebyggande information finns på kommunens hemsida
Begränsa droger i trafiken	Samverka med polisen gällande insatser mot ratt- och drogfylleri (*Skellefteåmodellen) Fortsatt satsning på *dont drink and drive utbildning	Socialnämnden Socialnämnden Barn- och utbildningsnämnden	Polisen, Landstinget Polisen, Landstinget Vägverket	Antal personer som varit påverkade i trafiken. Antal personer som genomgår behandling Antal deltagare i utbildning Dont Drink and Drive
Uppnå en bred samverkan mellan näringsliv, Landsting och kommun i det drogförebyggande arbetet.	Genom nätverk involvera företrädare för näringslivet i det förebyggande arbetet.	Samtliga berörda parter	Näringslivet, Landstinget	Beskrivning av antal och beskrivning av gemensamma aktiviteter till Hälso- och Trygghetsrådet
<p>*Don't drink & drive är samlingsnamnet på en rad aktiviteter som alla går ut på att ge styrka och insikt att aldrig köra alkohol- eller drogpåverkad, vägra åka med en onycter förare, lära sig att hindra andra från att köra påverkad.</p> <p>*Skellefteåmodellen bygger på erfarenheten att de som ertappas för rattfylleri är som mest mottagliga för vård och behandling direkt efter att de har stoppats av polisen. I Östergötland samverkan myndigheter för att snabbt erbjuda vård och behandling till personer som ertappats påverkade i trafiken.</p>				

2. Kommunen ska verka för att arbeta med förebyggande och tidiga insatser forts

<p>Barns och ungdomars alkoholdebut ska senare läggas</p>	<p>*ANT- undervisning</p> <p>Regelbundna kampanjer mot langning ska genomföras</p> <p>Information om aktuell drogsituation</p> <p>Fortsätta med insatser riktade till ungdomar, tex Valborg, skolavslutning och Lucia</p>	<p>Barn- och utbildningsnämnden Socialnämnden</p> <p>Socialnämnden</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden Socialnämnden</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden Socialnämnden</p>	<p>Landstinget</p> <p>Polisen Fältoperatör Landstinget Info & kultur Polisen Fältoperatör</p>	<p>Attitydundersökningar</p> <p>Andel elever i åk 9 och gymnasiet som provat narkotika</p> <p>Andel kampanjer</p> <p>Antal informationstillfällen</p> <p>Antal aktiviteter</p>
<p>Stärka föräldrarnas ansvar i föräldrarollen</p>	<p>Fortsätta erbjuda föräldrar utbildning i *Våga Vara.</p> <p>Erbjuda föräldrastöd *ÖPP, varje termin Våga vara Föräldragrupp</p>	<p>Barn- och Utbildnings Nämnden och Socialnämnden</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden, Socialnämnden</p>	<p>Landstinget Föreningar /organisationer Polisen Näringslivet</p> <p>Landstinget Föreningar /organisationer Polisen Näringslivet</p>	<p>Antal föräldrar som genomgått utbildning</p> <p>Andel föräldrar som erhållit stöd</p>
<p>Eleverna ska stärkas i sina attityder mot tobak, alkohol och narkotika</p>	<p>Implementera Livskunskap i förskolan grundskolan och gymnasiet.</p> <p>Fortsätta erbjuda personal utbildning i *Våga Vara.</p> <p>Samtliga skolor ska ha en handlingsplan/ drogpolicy som ska vara väl känd bland personal, elever och föräldrar.</p> <p>Skolledning och skolpersonal ska erbjudas utbildning i förebyggande metoder och i skolan roll och möjligheter till tidiga insatser.</p>	<p>Barn- och Utbildnings Nämnden Socialnämnden</p> <p>Barn- och Utbildnings Nämnden och Socialnämnden</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden</p> <p>Barn- och utbildningsnämnden</p>	<p>Landstinget</p> <p>Socialnämnden</p> <p>Socialnämnden Landstinget Polisen</p>	<p>Antal som erbjuds livskunskap</p> <p>Antal personal som genomgått utbildning</p> <p>Antal skolor som har en handlingsplan/ Drogpolicy</p> <p>Antal genomförda utbildningstillfällen</p>

*ANT; Alkohol, narkotika och tobaksundervisning.

*Våga Vara; kommunens arbete med Livskunskap förskola, grund- och gymnasieskola. Syftet att stärka barnets självkänsla, sociala kompetens och förhållningssätt mot sig själv och mot andra. Våga Vara är också grunden i kommunens föräldrastödsarbete.

*ÖPP (Örebro's preventions program) syftar till att stärka och motivera föräldrar att hålla en alkoholpolicy till sina barn/ungdomar. Vid minst ett föräldramöte per termin sker samtal om alkohol och droger från åk 6 till gymnasiet.

3. Tillhandahålla och stimulera till alkoholfria miljöer

Delmål	Strategi	Ansvarig	Samarbetspartner	Mätbara indikatorer
Det ska finnas alkohol- och drogfria miljöer att vistas i på fritiden	<p>Tillståndsgivare och fritidsverksamheten ska samarbeta och rådgöra gällande föreningars ansökningar om tillstånd för alkoholserving.</p> <p>Kommunen ska anordna ungdomsevanemang vid skolavslutning, Luciafirande och valborgsmässofirande.</p>	<p>Socialnämnden</p> <p>Socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden</p>	<p>Barn- och utbildningsnämnden</p> <p>Föreningar/organisationer, Näringslivet, Föräldrar, äldre ungdomar Samverkansgruppen</p>	<p>Antal genomförda arrangemang/deltagare</p> <p>Antal deltagande ungdomar</p>

4. Begränsa konsumtionen av droger

Delmål	Strategi	Ansvarig	Samarbetspartner	Mätbara indikatorer
Minska användningen av tobak, alkohol och narkotika bland barn och ungdomar i Söderköpings kommun	<p>Målkontrakt med högstadiееlever</p> <p>Årliga drogvaneundersökningar i grundskolan och gymnasiet</p>	<p>Barn- och Utbildnings Nämnden</p>	<p>Socialnämnden</p> <p>Polis</p> <p>Fältoperatör</p>	<p>Antal målkontrakt i förhållande till antal elever</p> <p>Antal genomförda undersökningar</p>

5. Motverka överkonsumtion och olaglig alkoholhantering

Delmål	Strategi	Ansvarig	Samarbetspartner	Mätbara indikatorer
Ingen under 18 år ska kunna handla tobak, folköl eller alkohol	Regelbundna tillsynskontroller över försäljning av tobak och folköl	Socialnämnden Bygg- och miljönämnden	Socialnämnden, Polisen, Restauratörerna Barn- och utbildningsnämnden	Andel ungdomar som uppger att de själva köper folköl eller tobak, eller att någon annan köper ut. Antal försäljningsställen som nekar försäljning vid provköp
Berusningsdrickandet ska minska	Erbjuda all krogpersonal utbildning och kontinuerligt utveckla metoderna för en ansvarsfull alkoholservering Strikta bedömningar vid tillståndsgivning för servering av alkohol Lokala ordningsstadgan upprätthålls där alkohol på offentliga platser ej får förtäras	Socialnämnden Socialnämnden Polisen	Polisen, restauratörerna, Länsstyrelsen Socialnämnden	Antal anmärkningar efter genomförda tillsynsbesök Antal anmärkningar efter genomförda tillsynsbesök Antal anmärkningar efter genomförda besök

6. Andelen kommuninvånare med beroende- och missbruksproblematik ska minska

Delmål	Strategi	Ansvarig	Samarbetspartner	Mätbara indikatorer
Stödja personer med missbruksproblematik att avbryta sitt missbruk och upprätthålla drogfrihet	Utveckling av vårdkedjan, innehållande rådgivning, utredning och behandling	Socialnämnden	Landstinget Svenska kyrkan Privata vårdgivare	Antal personer som får stöd och behandling Antal personer som avbrutit sitt missbruk

Genomförande och uppföljning av målen

Ansvar för att det drogpolitiska programmet implementeras i organisationen åligger respektive förvaltningschef/verksamhetschef. Verksamheternas praktiska arbete ska årligen följas upp och sammanställas av respektive nämnd/styrelse. En redovisning av det gångna årets arbete skall lämnas till Hälso- och Trygghetsrådet. Hälso- och Trygghetsrådet ansvarar för att ställa samman de olika nämndernas/styrelsernas drogförebyggande arbete i ett samlat dokument.

Kommunens utvecklingsstrateger för det drogförebyggande arbetet är en resursperson i planerings- genomförande- och uppföljningsprocessen.

Sammanställningen av kommunens drogförebyggande verksamhet ska sedan redovisas i kommunfullmäktige i samband med redovisningen av det ekonomiska bokslutet.

Bilagor

1. Droger: olika typer av preparat
2. Drogpolicy för anställda i Söderköpings kommun
3. Rökpolicy
4. Alkolås i kommunens leasingbilar
5. Audit, frågor om alkoholvanor
6. Hälso och friskvårdspolicy
7. Barn och ungdomsprogram 2009-2011

Droger: olika typer av preparat

ALKOHOL

Alkohol är en dryck som innehåller mer än 2.25 volymprocent alkohol. Med alkohol avses spritdrycker (inkl. vin och öl, teknisk sprit och andra alkoholhaltiga preparat).

NARKOTIKA

Läkemedel eller hälsofarliga preparat med starkt vanebildande egenskaper eller substanser, som lätt kan omvandlas till sådana preparat och som antingen regleras av internationella överenskommelser eller som regeringen klassat som narkotika. De vanligaste narkotiska preparaten utgörs av cannabis, amfetamin, ecstasy, kokain, rökheroin och heroin. Nya preparat tillkommer.

FLYKTIGA LÖSNINGSMEDEL

Med flyktiga lösningsmedel avses preparat som inandas eller ”sniffas” i berusningssyfte. Ett vanligt preparat är thinner men också alla sorters lim, bensin, butan, och drivgas i sprayförpackningar innefattas i begreppet.

TOBAK

Tobak innehåller nikotin. Nikotin uppfyller WHO:s (Världshälsoorganisationen) kriterier för beroendeframkallande droger genom att nikotin leder till tvångsmässig användning och har psykoaktiva effekter. Till tobak räknas cigaretter, cigarrer/cigariller, pip- och rulltobak, snus och tuggtobak.

DOPINGMEDEL

Dopingmedel är syntetiska anabola steroider, testosteron och ämnen som skapas ur testosteron (derivat), tillväxthormon samt kemiska substanser som ökar produktionen och frigörelse av testosteron och dess derivat eller av tillväxthormon.

LÄKEMEDELSMISSBRUK

WHO definierar läkemedelsmissbruk som ”användande av läkemedel utan hänsyn till medicinskt behov eller i mängder som är större än nödvändigt”. Detta skulle kort kunna definieras som ”Medicinskt ej motiverat bruk av läkemedel”. En stor del av de narkotikaklassade läkemedel som återfinns bland missbrukare, framför allt bensodiazepiner, är föreskrivna av läkare.

Drogpolicy för anställda i Söderköpings kommun

1. Arbetsmiljön skall vara drogfri.
2. När någon uppträder drogpåverkad på arbetsplatsen har arbetsledningen ett formellt ansvar och alla anställda ett moraliskt ansvar för att åtgärder vidtages.
3. Anställda som uppträder drogpåverkade på arbetsplatsen skall omedelbart hjälpas hem under betryggande former, även om detta medför störningar i verksamheten.
4. Anställda med drogproblem skall stödjas på ett mänskligt sätt och kamratstödjande medverkan skall eftersträvas.
5. Ingen får trakasseras för sin medverkan i arbetet för en drogfri arbetsmiljö.
6. Vi skall genom utbildning, information och diskussioner verka för en öppnare attityd i drogfrågor.

Söderköping - en rökfri – Kommun

Antaget av Kommunfullmäktige 2009-06-17 § 106

Söderköpings kommun ska präglas av ett synsätt där en rökfri arbetsmiljö är det normala och respekteras av samtliga anställda i Söderköpings Kommun.

Mål

Att Söderköpings kommun har en rökfri arbetsmiljö som respekteras av samtliga, såväl medarbetare som förtroendevald och besökare.

Att ingen medarbetare, vårdtagare, brukare, elev eller barn ska utsättas för tobaksrök/-lukt mot sin vilja.

Varför en rökfri miljö?

Ett viktigt motiv för Söderköpings Kommun är att vi som aktörer ska verka för att främja hälsa och sunda livs vanor. Det är därför av stor vikt att vi på alla tänkbara sätt, såväl som föredöme som i direkt kontakt med servicemottagare/motsvarande, kan ge en miljö som är fri från rökning.

På grund av de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med tobaksrök finns i Tobakslagen (SFS 1993:581 och SFS 1995:98) bestämmelser om bland annat rökfri arbetsmiljö samt att rökning är förbjuden i lokaler där allmänheten har tillträde. Enligt Tobakslagen svarar arbetsgivaren för att en arbetstagare inte utsätts för tobaksrök på sin arbetsplats.

Av lagstiftningen framgår vidare att rökning inte är tillåten i lokaler för barnomsorg och skola, hälso- och sjukvårdslokaler, gemensamhetslokaler på äldreboende och andra inrättningar med särskild service eller vård samt inrikes kollektivtrafik. Samma regler gäller för offentliga lokaler dit allmänheten har tillträde.

Rökning är även förbjuden på skolgårdar och motsvarande områden utomhus vid förskolor och fritidshem.

Med stöd av ovanstående innebär en rökfri kommun:

- Att samtliga kommunala arbetsplatser är rökfria
- Att tobaksrökning inte är tillåten under arbetstid
- Att tobaksrökning inte är tillåten under förtroendevaldas sammanträdestid
- Att tobaksrökning inte är tillåten i kommunens lokaler samt på skolgårdar och motsvarande områden utomhus. Inte heller tillåts rökning i anslutning till entréer, in – och utgångar, balkonger eller altaner.

Riktlinjer

Rökfri arbetstid innebär att rökning endast får ske utanför arbetstid.

Fikapauser är således rökfria. Avvikelse, utstämpling eller liknande för att röka är inte tillåtet under arbetstid.

Lunchen räknas inte in i arbetstiden och är därmed undantagen. Rökning sker då naturligtvis endast utomhus. Rökning får enbart ske på ett lämpligt avstånd från kommunens lokaler eller område så att röken inte besvärar andra.

I de fall arbetsgivaren tillhandhåller arbets-/skyddskläder, får rökning inte ske i dessa kläder.

Hjälp att sluta röka

Med hjälp av vår företagshälsovård stödjer vi dig som vill sluta röka. Anmälan sker till närmaste chef.

I samband med rökstoppet har den anställde möjlighet att få 50% av kostnaden för nikotinersättningsmedel/läkemedel subventionerat, dock max 1000 kr/person.

Fakta

Rökfrihet är en av de viktigaste faktorerna för att uppnå och bibehålla hälsa. Ett 40-tal sjukdomar, varav många är dödliga, har direkt samband med rökning. Varannan rökare dör i förtid av rök relaterade sjukdomar, hälften redan i medelåldern. Varje år dör närmare 7000 människor i Sverige av aktiv eller passiv rökning. Den största andelen rökare finns i Sverige bland dem som har kort utbildning och låg inkomst. Arbete för tobaksfrihet ökar också förutsättningarna markant för en mer jämlik hälsa. Risken att drabbas av tobaksrelaterad sjukdom ökar desto tidigare man börjar använda tobak. I Sverige börjar ca 350 ungdomar röka varje vecka, alltså närmare 17 500 varje år. Nio av tio rökare har grundlagt beroendet innan de lämnar grundskolan.

Källa: Folkhälsoinstitutet

Alkolås i kommunens leasingbilar

Kommunfullmäktige beslutade vid KF 2007-01-17 § 9

- att bifalla medborgarförslaget enligt följande:

Söderköpings kommun skall vid alla framtida upphandlingar av leasingbilar som används som tjänstefordon samt vid entreprenadupphandlingar av skol-skjutsar ställa krav på alkolås.

Alkolås är en elektronisk utrustning – kopplas till ett fordons tändsystem – vars syfte är att förhindra en förare från att starta och framföra ett fordon när alkoholhalten i utandningsluften överstiger en viss fastställd nivå. Vid förekomst av alkohol över 0,2 promille går motorn inte att starta. Under färd måste föraren också blåsa vid slumpmässiga kontroller. Om det finns alkohol i utandningsluften registreras det i alkolåsets minnesfunktion.

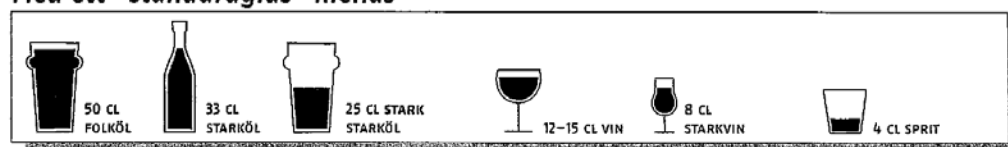
Alkolåsutredningen lämnade sitt delbetänkande till regeringen den 1 september 2005. I betänkandet uppskattade utredningen att en allmän användning av alkolås skulle minska antalet trafikdödade med cirka 100 personer och minska samhällets kostnader för trafikolyckor med cirka 6 miljarder kronor per år. Den utveckling som beskrivs i rapporten om ökningen av alkoholkonsumtionen med den troliga följden att trafiknykterhetsbrotten ökar, är en mycket oroande utveckling.

AUDIT

Här är ett antal frågor om dina alkoholvanor.

Vi är tacksamma om du besvarar dem så noggrant och ärligt som möjligt genom att markera det alternativ som gäller för dig.

Med ett "standardglas" menas

HUR GAMMAL ÄR DU? _____ ÅR MAN KVINNA

1. Hur ofta dricker du alkohol?	Aldrig ☐	1 gång i månaden eller mer sällan ☐	2-4 gånger i månaden ☐	2-3 gånger i veckan ☐	4 gånger/vecka eller mer ☐
2. Hur många "standardglas" (se exempel) dricker du en typisk dag då du dricker alkohol?	1-2 ☐	3-4 ☐	5-6 ☐	7-9 ☐	10 eller fler ☐
3. Hur ofta dricker du sex sådana "standardglas" eller mer vid samma tillfälle?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
4. Hur ofta under det senaste året har du inte kunnat sluta dricka sedan du börjat?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
5. Hur ofta under det senaste året har du låtit bli att göra något som du borde för att du drack?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
6. Hur ofta under senaste året har du behövt en "drink" på morgonen efter mycket drickande dagen innan?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
7. Hur ofta under det senaste året har du haft skuld känslor eller samvetsförebåelser på grund av ditt drickande?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
8. Hur ofta under det senaste året har du druckit så att du dagen efter inte kommit ihåg vad du sagt eller gjort?	Aldrig ☐	Mer sällan än en gång i månaden ☐	Varje månad ☐	Varje vecka ☐	Dagligen eller nästan varje dag ☐
9. Har du eller någon annan blivit skadad på grund av ditt drickande?	Nej ☐		Ja, men inte under det senaste året ☐		Ja, under det senaste året ☐
10. Har en släkting eller vän, en läkare (eller någon annan inom sjukvården) oroat sig över ditt drickande eller antytt att du borde minska på det?	Nej ☐		Ja, men inte under det senaste året ☐		Ja, under det senaste året ☐

översatt och bearbetat av professor Hans Bergman vid Karolinska Institutet.

HAR DU BESVARAT ALLA FRÅGOR? – TACK FÖR DIN MEDVERKAN!

Hälso- och Friskvårdspolicy

Antaget av Kommunfullmäktige 2009-06-17 § 107

Syfte

Söderköpings kommun skall vara en bra och attraktiv arbetsplats där god hälsa främjas och personalen trivs. Kommunens friskvårdarbete syftar till att genom olika aktiviteter öka medvetenheten när det gäller den egna hälsan, samt stimulera ansvarstagandet över eget välbefinnande. Hälsan påverkas positivt av att arbetet utförs med en känsla av lust.

Definition

Friskvård i Söderköpings Kommun är sådana åtgärder som stimulerar medarbetarna till egna insatser i hälsofrämjande syfte. Friskvård kräver eget engagemang. Hälsa är att må bra och kunna fungera i det dagliga livet.

Mål

- Minska sjukfrånvaron.
- Stimulera medarbetare till ökat ansvar för den egna hälsan.
- Skapa arbetsmiljöförutsättningar för att medarbetare skall må bättre, känna trivsel och därigenom höja såväl livskvalitet som arbets kvalitet.
- Söderköpings Kommun ska erbjuda hälsofrämjande arbetsplatser, enligt Hälso- och Trygghetsplanen, antagen av Kommunfullmäktige.

Ansvar

Chef

Respektive chef/arbetsledare har ansvar för hälso- och friskvårdsverksamheten inom det egna ansvarsområdet. Chef och arbetsledare ser hälso- och friskvårdsarbetet som en långsiktig investering som ska stimulera medarbetarna till egna aktiviteter.

Medarbetare

Medarbetaren är ytterst ansvarig för sin egen hälsa och utvecklingen av sina personliga resurser.

Hälso- och Trygghetsrådet

Hälso- och Trygghetsrådet består av olika aktörer i Söderköping med ett gemensamt mål; att förbättra folkhälsan.

Söderköpings kommun som hälsofrämjande arbetsplats – är ett av de fem prioriterade områden som Hälso- och Trygghetsrådet har angivit.

Tid för friskvård

Söderköpings Kommun skall som arbetsgivare uppmuntra motion och träning på fritid. Chefen har ett ansvar att i samband med bl a utvecklingsamtal efterhöra på vilket sätt medarbetaren bedriver egen träning för ett bättre liv.

Söderköpings kommun har som förhållningssätt att friskvård, träning och motion, är ett personligt ansvar.

Aktiviteter och Medel

Företagshälsovård

Kommunen har en företagshälsovård med fokusering på förebyggande arbetsmiljöarbete och arbetsinriktad rehabilitering. Medarbetare har möjlighet till rådgivning och behandling vid arbetsrelaterade symtom. Detta ska ske via en s.k. beställningsblankett som utfärdas av respektive chef/arbetsledare. Se särskild policy.

FMS - Personalprofiler

Söderköpings Kommun ger samtliga anställda möjlighet att genomföra personalprofiler i syfte att öka medvetenheten inom den Fysiska, Mentala och Sociala hälsan. Profilarbetet består av fysisk test, enkäter, medvetandegörande samtal samt handlingsplan och uppföljning.

I övrigt se särskild broschyr.

Gemensamma motionsarrangemang

Söderköpings Kommun subventionerar 100% av deltagaravgiften i arrangemang med lagmedverkan, exempelvis Söderköpings stadslopp,

Våruset eller motsvarande.

Friskvårdspeng

Söderköpings Kommun subventionerar eget friskvårdsarbete med 800kr/år och anställd.

Friskvårdspengen kan även nyttjas för gemensamma friskvårdsinsatser i arbetslaget. Friskvårdspengen om 800 kr/anställd hanteras då i ett gemensamt utrymme.

Regler för friskvårdspeng

Subvention till motion gäller samtliga medarbetare med fast anställning.

Friskvårdspengen utges med max 800 kr per år.

Friskvårdspengen utbetalas av personalkontoret via lönen efter inlämnade av kvitto. Några andra medel för detta ändamål betalar inte kommunen.

Antaget av Kommunfullmäktige 2009-06-17 § 107

Friskvårdspeng - Riksskatteverkets regler

Riksskatteverkets regler för personalförmåner inrymmer möjligheten för arbetsgivaren att ge anställda bidrag till motion/friskvård. Subventionen för friskvård ska följa de anvisningar som Riksskatteverket utger. De regler som för närvarande gäller är att arbetsgivaren har möjlighet att utge ersättning för enklare motion.

Som enklare motion avses;

- Simning
- Gymnastik
- Styrketräning
- Racketsporter
- Lagidrotter
- Arbetsplatsmassage

Som enklare motion avses inte;

- Segling
- Golf
- Ridning
- Utförsåkning

Friskvårdspeng utgår inte till ersättning för utrustning.

Kulturaktiviteter ingår inte i begreppet ”enklare motion” enligt Riksskatteverkets regler.

Söderköpings barn- och ungdomsprogram

I Barn- och ungdomsprogrammet beskrivs det främjande samverkansarbete som Söderköpings kommun bedriver för barn och ungdomar i åldern 0 – 20 år.

1. Samverkansgruppernas vision

I vår vision är alla barn och ungdomar i Söderköping självständiga individer med god självkänsla, gott självförtroende och god empatisk förmåga. I vår vision präglas alla möten mellan människor av trygghet och ömsesidig respekt.

2. Samverkansgruppernas grundläggande principer

Till grund för vårt arbete har vi dels de fyra grundprinciperna i FN: s barnkonvention, dels regeringens ungdomspolitiska mål:

Barnkonventionen

Principen om barns bästa

Rätten att få framföra sina åsikter

Rätten att skyddas mot övergrepp & diskriminering

Rätten till liv och utveckling

Regeringens ungdomspolitiska mål

Ungdomar ska ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv.

Ungdomar ska ha verklig möjlighet till inflytande och delaktighet.

Ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande ska tas tillvara som en resurs.

3. Organisation för arbetet med barn och ungdomar

3.1 Samverkansgruppen och Barnsamverkansgruppen

Grupperna är det initierande och samordnande organ för de främjande insatserna för barn och ungdomar i Söderköpings kommun.

Samverkansgrupperna möts två timmar i månaden januari-maj och augusti- november. I juni och december genomförs halvdagar, då båda grupperna möts tillsammans för att skapa helhetsperspektiv i utvecklingsarbetet för barn och ungdomar. Därutöver deltar deltagarna i olika utvecklingsområden som kan kräva ytterligare tid mellan mötena för att nå utveckling av idéerna. Grupperna har tagit fram följande viktiga hörnstenar för att samverkan ska fungera, dessa är tidigare antagna av kommunfullmäktige.

3.1.1 Gruppmedlem

Varje person ska tillföra gruppen en ”ny” sida, det kan t.ex. vara ett nytt verksamhetsområde eller en ny skola som tidigare inte varit representerad i gruppen. Gruppen föreslår vem man ska tillfråga när det är dags att ta in någon ny deltagare. Det är viktigt att alla har en helhetssyn runt barn och ungdomar samt vilja att utveckla våra verksamheter. De som själva väljer att arbeta i gruppen är mer motiverade än de som mer eller mindre tvingas in i gruppen.

3.1.2 Tydliga mandat

Utifrån det fria och många gånger ”sökande” arbetssätt som gruppen har är det viktigt att man har förtroende att agera fritt. När man funnit nya fungerade verksamheter är det viktigt att dessa förankras väl i nämnder och förvaltningar. Det är därför nödvändigt att ha nära kontakt med politiker och förvaltningschefer. Samordnarna möter Barn och ungdomsforum, olika kommunala nämnder regelbundet för att hålla dialogen i liv.

3.1.3 Pengar till verksamheten

Om det går åt för mycket kraft att hitta resurser till det arbete som ska utföras kvävs entusiasmen. För att kunna nå korta beslutsvägar krävs en egen budget att själva besluta om. Merparten av pengarna ska vara ”fria” inför varje nytt verksamhetsår för att kunna användas till utvecklingsidéer.

3.1.4 Samordning

För att gruppernas utvecklingsidéer ska kunna förverkligas är det viktigt med Samordnare som håller samman gruppen, knyter kontakter med viktiga personer, är uppdaterade på nationella riktlinjer, hanterar ekonomi utifrån egen budget samt har möjlighet att ansöka om medel till olika projekt.

3.1.5 Gruppdeltagare

Gruppen strävar efter att ha en så bred representation som möjligt. Se nedan.

Barnsamverkansgruppen	Samverkansgruppen
Personal 0-12år	Personal 13-20år
Förskola	Skolan år 7-9
Förskoleklass	Nyströmska skolan
Fritidshem	Fritidsverksamhet Focus
Skolan år 1-6	Ungdomshälsan
Socialtjänsten, Främjande sektorn	Ramunderstaden
Barnvårdcentralen	Polisen
Kyrkans öppna förskola	Elevhälsan
Elevhälsan	Föräldrar
Familjecentral	Svenska kyrkan
Samordnare	Samordnare

3.2 Barn och ungdomsforum

Fyra gånger per år träffas ett särskilt Barn- och ungdomsforum med några av kommunens och landstingets ansvariga politiker och tjänstemän kring aktuella frågor om barn- och ungdomsverksamheten. Till varannan av dessa träffar inbjuds representanter för ungdomarna att delta.

Barn- och Ungdomsforumet är det forum i vilket dessa frågor diskuteras och förankras utifrån ett övergripande intresse och ett gemensamt ansvar. Syftet med detta forum är att lyfta upp

frågorna på den nivå de hör hemma så att de inte kommer på undantag. Samordnarna sammankallar och är föredragande vid mötestillfällena.

Deltagare i Barn och ungdomsforum:

Kommunalsråd	Socialnämndens ordförande
Oppositionsråd	Kommunchef
Barn och utbildningsnämndens ordförande	Ekonomichef
Socialtjänstens förvaltningschef	Kulturchef
Barn och utbildningskontorets förvaltningschef	Primärvårdschef
Samordnarna inom 0-20 gruppen	

3.3 Samordnare

I kommunen finns två heltidsanställda samordnare som bland annat har till uppgift att föra fram aktuella frågor och presentera aktuella behov till samverkansgrupperna. Två gånger per år rapporterar samordnarna till kommunstyrelsen om barn- och ungdomsarbetet.

Vårt syfte med detta sätt att organisera samverkansarbetet kring barn- och ungdomar är att göra avstånden mellan alla olika intressenterna korta, så att kommunikation och samverkan underlättas och så att alla resurser utnyttjas optimalt.

4. Utvecklingsområden för perioden

Samverkansgrupperna har kommit fram till följande utvecklingsområden.

4.1 Livskunskap

Vår satsning att stärka barn och ungas självkänsla fortsätter. Syftet är att skapa en förskola, skola där alla barn och vuxna känner sig trygga. Detta med stöd av bra antimobbingsarbete, kamratstödjare, rutiner vid ogiltig frånvaro och där jämställdhet och jämlikhetsfrågan finns levande. Vi arbetar målmedvetet med att implementera det framtagna modulararbetet. Moduler som utgår från delarna trygghet, känslor, roller och behov. Förskolan, skolan arbetar i 6-8 veckors perioder med de olika modulerna. Förskolan, skolan har en avsatt tid varje vecka. För att säkerställa en god kvalitet av arbetet som sker tillsammans med barnen/eleverna vill vi fortsätta kunna erbjuda handledning. Målet under perioden är att all personal som arbetar med barn och unga inom kommunen har erbjudits "Våga Vara" utbildning. Vi arbetar för att kunna erbjuda intresserade en fördjupningskurs i "Våga Vara" med fokus på modulerna. Vi sprider information om vårt livskunskapsarbete på kommunens hemsida där vi även bjuder in föräldrar och andra förebilder till inspirationskvällar och dagar.

4.2 Familjecentral

En stor familjefråga som kvarstår sedan föregående barn och ungdomsprogram är att se över möjligheterna att skapa en öppen mötesplats för småbarnsfamiljer. Där samverkar barnmorskemottagning, barnhälsovård, öppen förskola samt förebyggande socialtjänst i en gemensam lokal. Alla yrkeskategorier arbetar tillsammans i ett hälsofrämjande, stödande, generellt och tidigt förebyggande arbetssätt.

4.3 Föräldrastöd/Familjeprogram

Vi vill verka för att det ges stöd för alla föräldrar i Söderköping genom ett framarbetat familjeprogram. På familjecentralen läggs grunden för ett föräldrastöd genom att erbjuda utbildning och genom att verka för nätverk. Det kommer att finnas både generella och riktade preventionsprogram. Förskola och skola ansvarar sedan för att få till en röd tråd genom hela

skoltiden. Vi vill verka för att skolans samverkan med hemmet utvecklas och förbättras genom att ta till oss inspiration och kunskap.

Vi fortsätter att utbilda pedagoger i ÖPP (Örebro Preventionsprogram) som är ett sätt att ge föräldrar verktyg att bli goda förebilder i nyttjandet av alkohol samt finna stöd i varandras förhållningssätt.

Nattvandringar är ett sätt att skapa nätverk för föräldrar samtidigt som de ger stöd åt unga på stan.

4.4 LUPP

LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitiken) genomförs vart fjärde år med syfte att säkerställa att det sker förbättringar för ungdomar i Söderköping. Det krävs en projektledare med uppdrag att förarbeta, sammanställa och efterarbeta undersökningen. De konsekvenser som Luppen ger behöver ha eget fokus med egen budget och möjligheter till handgripligt arbete. Exempel är att ge fokus åt jämställdhet och demokratifrågor. Projektledaren finns inom Focus verksamhet med tydligt uppdrag samt med tillförda ekonomiska ramar utifrån gemensamt beslut av politiker och chefer.

4.5 Positiv fritid

Vi vill få till positiv fritid för alla barn och unga i Söderköping. Under perioden vill vi fokusera på barn 10-12 år och äldre ungdomar mellan 16-20 som saknar mötesplats. Vi vill se över möjligheterna att låta unga leda unga och låta allt arbete genomsyras av ungdomars kreativitet och önskemål. Focus fritidsgård är en central mötesplats där även föräldrar kan bjudas in till aktiviteter med syfte att skapa nätverk.

5. Kommunens ekonomiska vision för utveckling av förebyggande insatser för gruppen 0-20 år

En ekonomisk vision är att en procent av kommunens totala verksamhetsbudget avsätts för utveckling av främjande och förebyggande insatser för barn och ungdomar och dess nätverk.

6. Barn- och ungdomsprogrammet giltighetstid

Barn- och ungdomsprogrammet gäller från och med 1 juli, 2009 fram till och med 31 december, 2011. Ett nytt reviderat program läggs fram för kommunfullmäktige under hösten 2011.

Söderköping mars 2009

För samverkansgrupperna